

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 303/2025-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], zastúpeného Burian & partners, s.r.o., Vojtecha Tvrdeho 819/1, Žilina, proti uzneseniam Okresného súdu Žilina sp. zn. 4T/8/2025 z 19. februára 2025 a Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1Tos/17/2025 z 11. marca 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 30. apríla 2025 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 50 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 2 a čl. 6 ods. 3 písm. b) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami okresného súdu sp. zn. 4T/8/2025 z 19. februára 2025 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) a krajského súdu sp. zn. 1Tos/17/2025 z 11. marca 2025 (ďalej len „druhostupňové rozhodnutie“). V ústavnej sťažnosti ústavnému súdu navrhuje, aby označené rozhodnutia zrušil a vrátil vec sťažovateľa príslušnému všeobecnému súdu na ďalšie konanie a priznal mu tiež náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že na sťažovateľa bola Okresnou prokuratúrou Žilina podaná obžaloba sp. zn. 4Pv 171/24/5511 z 3. februára 2025 pre zločin útoku na verejného činiteľa a prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia. Prvostupňovým rozhodnutím okresného súdu bola obžaloba podľa § 241 ods. 1 písm. 1) prijatá. O sťažnosti sťažovateľa, ktorú proti prvostupňovému rozhodnutiu okresného súdu podal, rozhodol krajský súd druhostupňovým rozhodnutím, ktorým sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

II. Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ považuje obe namietané rozhodnutia konajúcich súdov za arbitrárne, nezákonné a ústavne nekonformné, keďže sa podľa jeho názoru nevysporiadali s jeho nosnými a relevantnými námietkami. V nadväznosti na to konkretizuje a objasňuje, že v priebehu vedeného hlavného pojednávania vykonaného 14. marca 2025 (po vydaní namietaných rozhodnutí, pozn.) chcel využiť svoje právo a urobiť vyhlásenie v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, čo sa týka skutku marenia výkonu úradného rozhodnutia a skutku útoku na verejného činiteľa podľa § 257 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. Podľa jeho názoru išlo v jeho prípade o dva samostatné skutky, teda o viacčinný súbeh trestných činov, avšak z dôvodu vydania oboch namietaných rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu o prijatí obžaloby, v ktorej bolo konanie sťažovateľa zadefinované ako jeden skutok, mu toto právo bolo podľa jeho vyjadrenia odňaté. Ďalej objasňuje, že v rámci záverečného preštudovania vyšetrovacieho spisu využil právo navrhnúť doplnenie dokazovania, zo strany príslušného policajta však boli jeho návrhy na doplnenie dokazovania bez náležitého odôvodnenia odmietnuté. Uvádza, že sa okresný súd v prvostupňovom rozhodnutí a tiež krajský súd ako súd sťažnostný s takýmto postupom policajta stotožnili, keď neprijali jeho argumentáciu, že na rozhodnutie policajta o odmietnutí návrhov na doplnenie dokazovania je možné adekvátne vzťahnúť pravidlá pre odmietnutie návrhu na vykonanie dôkazu zo strany súdu.

4. V označenom postupe konajúcich súdov sťažovateľ vidí porušenie svojich v ústavnej sťažnosti formulovaných práv.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Z obsahu argumentácie ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ porušenie svojich označených práv vidí v postupe konajúcich súdov, ktoré rozhodli o prijatí podanej obžaloby, napriek sťažovateľom tvrdeným procesným pochybeniam orgánov činných v trestnom konaní, za ktoré sťažovateľ považuje jednak spôsob vymedzenia vyšetrovaného skutku v predloženej obžalobe a tiež spôsob vysporiadania sa príslušného policajta s jeho návrhmi na doplnenie dokazovania v rámci záverečného preštudovania vyšetrovacieho spisu. Sťažovateľ je toho názoru, že označenými procesnými pochybeniami došlo k porušeniu jeho práva na obhajobu, pričom konajúce súdy rozhodujúce o prijatí obžaloby sa s týmito pochybeniami náležite nevysporiadali.

6. Pozornosti ústavného súdu neušlo, že pokiaľ ide o sťažovateľom predstreté spochybnenie formulácie vyšetrovaného skutku v podanej obžalobe, sťažovateľ mal možnosť predniesť túto námietku jednak okresnému súdu rozhodujúcemu o prijatí obžaloby a tiež v sťažnosti uplatnenej proti prvostupňovému rozhodnutiu okresného súdu, sťažovateľ však túto možnosť (ako vyplýva z obsahu odôvodnenia oboch namietaných rozhodnutí) nevyužil. Ústavný súd na tomto mieste poukazuje na princíp subsidiarity (čl. 127 ods. 1 ústavy) limitujúci vzťah ústavného súdu k všeobecným súdom, resp. k iným orgánom verejnej moci, z ktorého okrem iného vyplýva, že v prípade konania pred všeobecnými súdmi a ostatnými orgánmi verejnej moci musí sťažovateľ ochranu svojich základných práv a slobôd vrátane argumentácie s tým spojenej uplatniť najskôr v tomto konaní a až následne v konaní pred ústavným súdom. Pripomína, že nevyužitie označenej možnosti ochrany práv sťažovateľa nemožno nahradzovať ústavnou sťažnosťou podanou

ústavnému súdu, ktorý môže konať len vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemá, resp. nemala inú možnosť účinnej ochrany svojich práv (čl. 127 ods. 1 ústavy). Bez toho, aby ústavný súd predmetnú argumentáciu bližšie rozvádzal a riešil jej opodstatnenosť, s odkazom na spomenutý princíp a skutočnosť, že sťažovateľ ju mohol, avšak pred okresným súdom a krajským súdom ju neuplatnil (resp. ústavnému súdu nepreukázal, že by ju uplatnil), ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v označenej časti námietok podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako neprípustnú odmietol.

7. V ďalšom bode ústavný súd pripomína, že ústavné súdnictvo je vybudované predovšetkým na zásade preskúvania právoplatne skončených vecí (IV. ÚS 187/09, III. ÚS 421/2016). Základné právo na súdnu ochranu je „výsledkové“. To znamená, že mu musí zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie bude ako celok spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, III. ÚS 421/2016).

8. Ústavný súd k okolnostiam sťažovateľovej veci uvádza, že čiastkový proces preskúmania perfektnosti obžaloby nemožno stotožňovať s predmetom súdneho konania, u ktorého perfektnosť obžaloby je základným predpokladom umožňujúcim toto súdne konanie vykonať. Čiastkové rozhodnutie o perfektnosti obžaloby (teda o tom, či obžaloba obsahuje všetky zákonné náležitosti) nie je rozhodnutím o otázke tvoriacej predmet trestného konania. Posúdenie perfektnosti obžaloby predstavuje čiastkový procesný postup všeobecného súdu, ktorého skutočným účelom je zhodnotenie výsledkov prípravného konania z hľadiska, či dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd, teda či sumár zhromaždených dôkazov spĺňa jednak požiadavku zákonnosti, ale aj požiadavku dostatočnosti dôkazov. Kvalita rozhodnutia súdu o perfektnosti obžaloby tak nachádza svoj odraz aj v kvalite meritórneho rozhodnutia v konaní, pretože predpokladom spravodlivého rozhodnutia je náležité zistenie skutkového stavu a to je možné urobiť len na základe dostatočnej dôkaznej situácie (pozri sp. zn. II. ÚS 622/2024).

9. V spojitosti s tým ústavný súd zastáva názor, že namietané rozhodnutia konajúcich súdov by mohli zakladať porušenie označených práv sťažovateľa len v prípade, ak by boli spojené s konkrétnym relevantným nepriaznivým dôsledkom pre sťažovateľa, ktorý bol týmito rozhodnutiami spôsobený, pričom by sa negatívny dôsledok musel zároveň vzťahovať na výsledok konania (rozhodnutie o vine) a nebolo by ho možné korigovať v ďalšom procesnom postupe, prípadne v opravných konaniach (III. ÚS 30/2010, III. ÚS 421/2016), čo nie je sťažovateľov prípad, nakoľko sťažovateľ má možnosť ochrany svojich práv uplatňovať v rámci vedeného hlavného pojednávania pri realizácii svojho práva na obhajobu, ktoré môže zamerať aj na previerku dostatočnosti zhromaždených dôkazov, o čom napokon sťažovateľa správne poučili oba súdy v odôvodnení namietaných rozhodnutí, keď poukázali na možnosť sťažovateľa predkladať návrhy na vykonanie dokazovania konajúcemu všeobecnému súdu.

10. Trestné konanie je od svojho začiatku až po jeho koniec proces, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní a súdov naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietat pochybenia znamenajúce porušenie práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ak tieto pochybenia neboli odstránené v priebehu samotného trestného konania. Pokiaľ by ústavný súd na túto skutočnosť neprihliadal,

poprel by účel a zmysel opravných prostriedkov v trestnom konaní, ktorým je okrem iného aj náprava pochybení vo veci konajúcich orgánov verejnej moci (orgánov činných v trestnom konaní a súdov).

11. Ústavný súd poukazuje na to, že sa v celom trestnom konaní uplatňuje zásada náležitého zistenia skutkového stavu a tiež zásada voľného hodnotenia dôkazov zakotvené v § 12 ods. 10 a ods. 12 Trestného poriadku, ktorými sa konajúci súd musí bezvýhradne riadiť, a preto celý sumár dôkazov vyhodnocuje v súlade s požiadavkou vyhodnotenia dôkazov komplexným spôsobom, teda nielen jednotlivo (izolovane), ale aj v súhrne všetkých zistených okolností, ku ktorým sa konajúci súd v celkovom procese dokazovania dopracuje. Je teda zrejmé, že práve hlavné pojednávanie a následné vyhodnocovanie dôkazov konajúcim súdom poskytuje relevantný priestor na dôkladnú analýzu dostatočnosti vykonaného dokazovania v súlade s ťažiskovými zásadami náležitého zistenia skutkového stavu a voľného hodnotenia dôkazov.

12. Ústavný súd poukazuje ďalej na § 306 a nasledujúcich Trestného poriadku, podľa ktorých je opravným prostriedkom proti rozsudku súdu prvého stupňa odvolanie, pričom obžalovaný ako osoba oprávnená podať odvolanie proti výroku rozsudku, ktorý sa ho priamo dotýka, môže toto odvolanie podať pre nesprávnosť výroku, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba. V nadväznosti na to ústavný súd odkazuje v konkrétnosti na § 321 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorých odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby, b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy. Ústavný súd taktiež poukazuje na § 368 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého možno podať dovolanie proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa ustanovení § 371 Trestného poriadku. V nadväznosti na to odkazuje na § 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku, v zmysle ktorého sa rozhodnutím podľa odseku 1 § 368 Trestného poriadku rozumie (okrem iných) aj rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok podaný proti rozhodnutiu podľa písmen a) [rozsudok a trestný rozkaz] až g), alebo rozhodnutie, ktorým odvolací súd na základe riadneho opravného prostriedku vo veci sám rozhodol. Na tomto mieste poukazuje ústavný súd konkrétne na § 371 ods. 1 písm. c), podľa ktorého dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

13. Platná právna úprava trestného konania teda sťažovateľovi umožňuje v súdnom konaní v rámci uplatnenia práva na obhajobu domáhať sa právne účinným spôsobom ochrany svojich označených práv v rámci hlavného pojednávania, následne prostredníctvom riadneho a mimoriadneho opravného prostriedku, kde konajúci súd, odvolací súd, prípadne dovolací súd je oprávnený a povinný preskúmať opodstatnenosť tvrdení sťažovateľa, ktorými by namietal porušenie svojho práva na obhajobu.

14. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ má v systéme trestného konania k dispozícii účinné prostriedky na dosiahnutie ochrany svojich práv. Za týchto okolností nie je daný dôvod, aby ústavný súd vstupoval v danej fáze do prebiehajúceho trestného konania vo veci sťažovateľa a neprípustne si tak predčasne uzurpoval právomoc iných orgánov verejnej moci. Ústavný súd pripomína, že nevyužitie označenej možnosti ochrany práv sťažovateľa nemožno nahrádzať ústavnou sťažnosťou podanou ústavnému súdu, ktorý môže konať len vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemá inú možnosť účinnej ochrany svojich práv (čl. 127 ods. 1 ústavy).

15. Vychádzajúc zo všetkých uvedených čiastkových záverov, ústavný súd vyhodnotil ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako neprípustnú a ako takú ju podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde odmietol.

16. Ústavný súd vzhľadom na všetky svoje závery rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. mája 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu